

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
EKONOMINĖS ANALIZĖS SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-06-11

**PAŽYMA
DĖL NORMATYVINIO FINANSINIO PAJĖGUMO RODIKLIO ŽEMUTINĖS REIKŠMĖS
NUSTATYMO ŠILUMOS ŪKIO SEKTORIUJE IR REGULIUOJAMŲ ŠILUMOS ŪKIO
SEKTORIAUS ĮMONIŲ 2018 METŲ FINANSINIO PAJĖGUMO ĮVERTINIMO**

2019 m. birželio 11 d. Nr. O5E-166
Vilnius

I. Bendrosios nuostatos

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 25 d. nutarimu Nr. 982 „Dėl Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, 50 punktu ir Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 4.6 papunkčiu, kartą per metus atlieka ūkio subjektų finansinio pajėgumo vertinimą.

Ūkio subjektų finansinis pajėgumas vertinamas vadovaujantis Aprašo III skyriaus nuostatomis. Remiantis Aprašo 15 punktu, jeigu ūkio subjektas yra juridinis asmuo arba kitos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, įsteigtas Lietuvoje, jo finansinis pajėgumas vertinamas kaip pakankamas, jei (i) ūkio subjekto bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis atskaitiniais metais yra didesnis nei Komisijos nustatyta atitinkamo sektoriaus atitinkamos veiklos normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė (Aprašo 15.2.1 papunktis); (ii) ūkio subjekto nuosavo ir įstatinio kapitalo santykis atitinka Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus (Aprašo 15.2.2 papunktis).

II. Šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinės reikšmės nustatymas

Vadovaujantis Aprašo 4.4.3 papunkčiu, vertintas šilumos tiekėjų finansinis pajėgumas. Šilumos ūkio sektoriaus įmonių, 2018 metais vykdžiusių reguliuojamą veiklą, finansinius rodiklius Komisijos Šilumos ir vandens departamento Ekonominės analizės skyrius (toliau – Skyrius) įvertino pagal įmonių pateiktų 2018 metų finansinių ataskaitų ir Aprašo 1 priedo duomenis.

Vadovaujantis Aprašo 18.4.1 papunkčiu, skaičiuojant ir tvirtinant šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinę reikšmę, įtraukiami visų tame sektoriuje veiklą vykdančių ūkio subjektų finansiniai rodikliai, išskyrus finansinius rodiklius tų ūkio subjektų, kurių pardavimų pajamos iš reguliuojamų veiklų sudaro 20 proc. ar mažiau kaip 20 proc. visų ūkio subjekto metinių pardavimo pajamų. Taip pat, vadovaujantis Aprašo 18.4.2–18.4.4 papunkčiais,

apskaičiuojant šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo žemutinę reikšmę nevertinami finansiniai rodikliai tų ūkio subjektų, kurie veiklą vykdė pusę metų ar trumpiau, kurių licencijos galiojimas normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinės reikšmės nustatymo metu yra panaikintas, nepaisant to, kad jis vykdė reguliuojamą veiklą ataskaitiniais metais ir kurių nuosavo, ir įstatinio kapitalo santykis neatitiko Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimų.

Pagal Aprašo 18.1 papunktį vertinti subjektai priskirti infrastruktūros veiklos segmentui. Vadovaujantis Aprašo 18.5 papunkčiu, infrastruktūros veiklos normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė skaičiuojama konvertavus santykinų finansinių rodiklių reikšmes į balus. Atitinkamai, naudojant gautus balus, suskaičiuojama kiekvieno rodiklio vidutinė svertinė reikšmė, kuri koreguojama leistino nuokrypio koeficientu (dauginama iš 0,6). Žemutinė riba suskaičiuojama išvedus visų rodiklių svertinių reikšmių aritmetinį vidurkį.

Skyriaus skaičiavimais, 2018 metų šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė – 1,64 balo. Šilumos ūkio sektoriaus įmonių apskaičiuotų santykinų rodiklių reikšmės pateiktos pirmame pažymos priede.

III. Šilumos ūkio įmonių 2018 metų finansinio pajėgumo įvertinimas

Skyrius atliko 42 šilumos tiekėjų finansinio pajėgumo vertinimus. Kaip minėta, pagal Aprašo 15 punktą ūkio subjekto finansinis pajėgumas vertinamas kaip pakankamas, jei:

(i) ūkio subjekto bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis ataskaitiniais metais yra didesnis nei Komisijos nustatyta atitinkamo sektoriaus atitinkamos veiklos normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė (Aprašo 15.2.1 papunktis);

(ii) ūkio subjekto nuosavo ir įstatinio kapitalo santykis atitinka Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus (Aprašo 15.2.2 papunktis).

Skyrius atliko šilumos sektoriaus ūkio subjektų finansinio pajėgumo vertinimą pagal Aprašo 15 punkte nustatytus kriterijus:

(i) ūkio subjekto bendrojo finansinio pajėgumo palyginimas su šilumos sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutine reikšme.

Pagal Aprašo 20 punktą apskaičiuoti šilumos ūkio subjektų bendrieji finansinio pajėgumo rodikliai lyginami su nustatyta šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutine reikšme – 1,64 balo (žr. 1 lentelę). Ūkio subjektai, kurių duomenys pagal Aprašo 18.4.1 papunkčio nuostatas yra įtraukti į šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinės reikšmės skaičiavimus, yra pateikti 1 lentelėje. Remiantis Aprašo 20 punktu ir atsižvelgus į tai, kad Pravieniškių pataisos namai–atviroji kolonija yra biudžetinė įtaiga, jos finansinis pajėgumas nėra vertinamas.

1 lentelė. Šilumos tiekėjų 2018 metų bendrieji finansinio pajėgumo rodikliai ir normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė.

Eil. Nr.	Ūkio subjektas	Įmonės bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis (BR) balais	Normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė
1.	UAB „Utenos šilumos tinklai“	4,25	1,64
2.	UAB „Akmenės energija“	4,00	
3.	AB „Kauno energija“	3,75	
4.	UAB „Molėtų šiluma“	3,75	
5.	AB „Panevėžio energija“	3,75	
6.	AB „Vilniaus šilumos tinklai“	3,50	
7.	Savivaldybės įmonė „Visagino energija“	3,50	
8.	AB „Šiaulių energija“	3,50	
9.	UAB „Fortum Švenčionių energija“	3,50	
10.	AB „Klaipėdos energija“	3,50	
11.	UAB „Fortum Joniškio energija“	3,50	
12.	UAB „Skuodo šiluma“	3,50	
13.	UAB „Mažeikių šilumos tinklai“	3,25	
14.	UAB „Kretingos šilumos tinklai“	3,25	
15.	UAB „Kaišiadorių šiluma“	3,25	
16.	UAB „Balterma ir ko“	3,25	
17.	UAB „Radviliškio šiluma“	3,00	
18.	UAB „Anykščių šiluma“	3,00	
19.	UAB „Varėnos šiluma“	3,00	
20.	UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“	3,00	
21.	UAB „Litesko“	2,75	
22.	AB „Jonavos šilumos tinklai“	2,75	
23.	UAB „Širvintų šiluma“	2,75	
24.	UAB „Trakų energija“	2,75	
25.	UAB „Raseinių šilumos tinklai“	2,50	
26.	UAB „Lazdijų šiluma“	2,50	
27.	UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“	2,50	
28.	UAB „Ukmergės šiluma“	2,50	
29.	UAB „Tauragės šilumos tinklai“	2,50	
30.	UAB „Palangos šilumos tinklai“	2,25	
31.	UAB „Šilutės šilumos tinklai“	2,00	
32.	AB „Prienu šilumos tinklai“	1,75	
33.	UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“	1,75	
34.	UAB „Ignalinos šilumos tinklai“	1,75	
35.	UAB „Nemėžio komunalininkas“	1,75	
36.	UAB „Šilalės šilumos tinklai“	1,75	
37.	Viešoji įstaiga „Velžio komunalinis ūkis“	1,75	
38.	UAB „Plungės šilumos tinklai“	1,75	
39.	UAB „Birštono šiluma“	1,50	
40.	UAB „Šakių šilumos tinklai“	1,50	
41.	UAB „Nemenčinės Komunalininkas“	1,50	
42.	UAB „Pakruojo šiluma“	1,25	

Pastaba: ūkio subjektų finansiniai rodikliai pateikti 1 priede

Kaip matyti iš 1 lentelės, šilumos ūkio sektoriaus įmonių 2018 metų bendrųjų finansinio pajėgumo rodiklių (balų) pasiskirstymo intervalas apima 1,25–4,25 balų. Vertinant 2018 m. šilumos

ūkio sektoriaus įmonių finansinį pajėgumą pagal Aprašo 15.2.1 papunktį nustatyta, kad visų, išskyrus UAB „Birštono šiluma“, UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“, šilumos sektoriaus ūkio subjektų bendrieji finansinio pajėgumo rodikliai yra didesni nei Skyriaus suskaičiuota ir Komisijai siūloma nustatyti šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė, todėl visų vertinamų įmonių, išskyrus UAB „Birštono šiluma“, UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“, finansinis pajėgumas vertinamas kaip pakankamas.

UAB „Birštono šiluma“, UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“ finansinis pajėgumas vertinamas kaip nepakankamas, nes finansinio pajėgumo rodiklio reikšmė yra mažesnė nei Skyriaus suskaičiuoto ir Komisijai siūlomo nustatyti šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė (1,64 balo). Šių įmonių 2018 m. finansinio pajėgumo rodiklių palyginimas su 2017 m. finansinio pajėgumo rodikliais pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė. Ūkio subjektų, kurių 2018 m. bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis yra žemesnis nei 2018 m. šilumos sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė, bendrieji finansinio pajėgumo rodikliai

Rodikliai	UAB „Birštono šiluma“		UAB „Nemenčinės komunalininkas“		UAB „Pakruojo šiluma“		UAB „Šakių šilumos tinklai“	
	2017 m.	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.	2018 m.	2017 m.	2018 m.
Grynasis pelningumas	-2,65	-11,29	-11,44	-11,97	8,29	0,12	0,2	-13,79
Įsiskolinimo koeficientas	54,73	63,06	77,4	80,92	77,06	75,99	65,88	68,65
Einamojo likvidumo koeficientas	0,72	0,64	0,85	0,33	0,57	0,99	0,81	0,80
Pirkėjų įsiskolinimo koeficientas	66,34	65,83	51,46	46,43	96,93	98,72	68,08	65,13
Įmonės bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis (BR) balais	1,75	1,5	1,5	1,5	1,5	1,25	1,75	1,5

Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Nemenčinės komunalininkas“ 2018 m. finansinių ataskaitų auditoriaus išvada yra pateikta su sąlygine nuomone dėl atsargų, nebaigtos statybos, atidėtojo pelno mokesčio turto ir įmonės sumokėtų avansų straipsnyje užregistruotų dalies skolų. UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Birštono šiluma“ ir UAB „Šakių šilumos tinklai“ 2018 m. finansinių ataskaitų auditoriaus išvados yra pateiktos su besąlyginėmis nuomonėmis.

(ii) ūkio subjekto nuosavo ir įstatinio kapitalo santykio atitikimas Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimams.

Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo 38 straipsnio 3 dalimi, nuosavas kapitalas turi būti ne mažesnis nei 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo.

Vertinant 2018 m. šilumos ūkio sektoriaus įmonių finansinį pajėgumą pagal Aprašo 15.2.2 papunktį nustatyta, kad visi ūkio subjektai atitinka Akcinių bendrovių įstatyme numatytą nuosavo ir įstatinio kapitalo santykį.

Išvados ir pasiūlymai

Vadovaudamasis Energetikos įstatymo 8 straipsnio 9 dalies 8 punktu, Šilumos ūkio įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, Šilumos tiekimo licencijavimo taisyklių 50 punktu, Aprašo 4.6, 15.2.1, 15.2.2 papunkčiais ir 26 punktu bei remdamasis šilumos sektoriuje veikiančių ūkio subjektų 2018 metų finansinių ataskaitų pateiktais duomenimis, Skyrius siūlo Komisijai:

1. Nustatyti 2018 metų šilumos ūkio sektoriaus normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinę reikšmę – 1,64.

2. Konstatuoti, kad:

2.1. UAB „Utenos šilumos tinklai“, UAB „Akmenės energija“, AB „Kauno energija“, UAB „Molėtų šiluma“, AB „Panevėžio energija“, AB „Vilniaus šilumos tinklai“, Savivaldybės įmonė „Visagino energija“, AB „Šiaulių energija“, UAB „Fortum Švenčionių energija“, AB „Klaipėdos energija“, UAB „Fortum Joniškio energija“, UAB „Skuodo šiluma“, UAB „Mažeikių šilumos tinklai“, UAB „Kretingos šilumos tinklai“, UAB „Kaišiadorių šiluma“, UAB „Balterma ir ko“, UAB „Radviliškio šiluma“, UAB „Anykščių šiluma“, UAB „Varėnos šiluma“, UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“, UAB „Litesko“, AB „Jonavos šilumos tinklai“, UAB „Širvintų šiluma“, UAB „Trakų energija“, UAB „Raseinių šilumos tinklai“, UAB „Lazdijų šiluma“, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“, UAB „Ukmergės šiluma“, UAB „Tauragės šilumos tinklai“, UAB „Palangos šilumos tinklai“, UAB „Šilutės šilumos tinklai“, AB „Prienu šilumos tinklai“, UAB „Kazlų Rūdos šilumos tinklai“, UAB „Ignalinos šilumos tinklai“, UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Šilalės šilumos tinklai“, Viešoji įstaiga „Velžio komunalinis ūkis“ ir UAB „Plungės šilumos tinklai“ 2018 metų finansinis pajėgumas vertinamas kaip pakankamas;

2.2. UAB „Birštono šiluma“, UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“ 2018 m. finansinis pajėgumas vertinamas kaip nepakankamas, nes bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis 2018 m. neatitinka Aprašo 15.2.1 papunkčio, nustatančio, jog ūkio subjekto bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis ataskaitiniais metais turi būti didesnis nei Komisijos nustatyta normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinė reikšmė, nuostatų.

3. Įpareigoti UAB „Birštono šiluma“, UAB „Pakruojo šiluma“, UAB „Šakių šilumos tinklai“ ir UAB „Nemenčinės komunalininkas“ per 40 kalendorinių dienų nuo Komisijos nutarimo įsigaliojimo dienos pateikti Komisijai savo paaiškinimus dėl esamos finansinės situacijos, juos pagrindžiančius dokumentus bei finansines ataskaitas, sudarytas 2019 m. liepos 1 d. pakartotiniam vertinimui atlikti.

PRIDEDAMA:

1. Šilumos ūkio sektoriaus įmonių finansinio pajėgumo 2018 metų rodikliai, Excel failas.
2. Komisijos nutarimo „Dėl 2018 metų normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinės reikšmės šilumos ūkio sektoriuje nustatymo“ projektas, 1 lapas.
3. Komisijos nutarimo „Dėl šilumos ūkio sektoriaus subjektų 2018 metų finansinio pajėgumo įvertinimo“ projektas, 2 lapai.

Šilumos ir vandens departamento
Ekonominės analizės skyriaus patarėjas

Giedrius Blagnys

Į posėdį kviečiami:

1. UAB „Birštono šiluma“, el. p. info@birstonosiluma.lt;
2. Birštono savivaldybė, el. p. sekretore@birstonas.lt;

3. UAB „Pakruojo šiluma“ el. p. pakruojo.siluma@gmail.com;
4. Pakruojo rajono savivaldybė el. p. savivaldybe@pakruojis.lt;
5. UAB „Šakių šilumos tinklai“, el. p. info@sakiusiluma.lt;
6. Šakių rajono savivaldybė, el. p. savivaldybe@sakiai.lt;
7. UAB „Nemenčinės komunalininkas“, el. p. info@nemenkom.lt;
8. Vilniaus rajono savivaldybė, el. p. vrsa@vrsa.lt;
9. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija, el .p. info@lsta.lt